

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za pô godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plaćivo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sredom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara listu nalazi se u ulici Bazilije sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unapred plate. — Priobčena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redku. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vracaju

Rješenje mješovitog povjerenstva o gradačkim občinskim izborima i zapljeni.

Koncem sječnja o. g. mješovito povjerenstvo u Zadru, ta prva i zadnja inštitucija u poslim občinskim izbora, rješavaju o uticima proti občinskim izborima obavljenim mjeseca junia 1910. u Gradcu, našlo je, da preinači izpadak tih izbora u sva tri tlača. Tada, na biračili, prije stranke prava dobiše većinu u sva tri tlača i bijuha proglašeni izabrani; kašnje, na zelenom stolu u Zadru, pravaški protivnici dobiše većinu i bijuha proglašeni izabrani. Većina izabrana od naroda, postaje manjinom, a manjina izrekom petorice članova mješovitog povjerenstva postaje većinom!

Ta glasovita razsuda bi priobčena u krajnjem stanju zanimanom odboru stranke prava, komu bi uručen samo i dispozitivni i dio iste sa dodatkom, „da si mješovito povjerenstvo pridržava, da o brzoženuraznudu kašnje dostavi“.

Gornjoprimski pravaši, kao i ciela Dalmacija evo ima skoro dva mjeseca da čekaju da vlast izdade obrazloženje glasovite razsude. Uzalud.

U zadnjem broju našeg lista osvrnuli smo se na ovu dosad nečuvanu pojавu; iztakli smo kako je razsuda bila i izvršena, premda vlast još ne zna, koje će razloge navesti na takovu razsudu, premda jedan činovnik evo ima dva mjeseca, da Jobovim uzpristojstvom paljetkuje po stoti put po jadnim izbornim spisima, ne bi li što našao, čim bi mogao, da obrazloži glasovitu razsudu.

U našem zadnjem broju jedna malo oštrija reč, kojom osudimo taj postupak dosle nevidjeli, dala je povoda državnom odvjetniku, da onaj bezazleni, više u satiričkoj formi sastavljeni člančić zapljeni. Ima stalno jako stroge naloge gosp., državni odvjetnici da pazi na svaku i najblažu kritiku nečuvnog vladinog postupka proti pravašima.

Pisati o razsudi (oni je zovu razsudom) mješovitog povjerenstva i držati se u takovim granicama, da ti revan državni odvjetnik ne može da članke zapljeni, to je stvar jako težka. Promislite: stojimo pred jednom nevidjenom nepravdom; sudi nam se, a ne daje nam se razloge, jer ih naprosto nemaju; otima se pravašima občinu; daje se vođenje izbornih posala čovjeku, komu ih je vlast morala jednoči iz ruku oduzeti; oduzimaju stranci mogućnost, da na vremenu uloži pritužbu na upravno sudiste proti razsudi... i čovjek mora da vrhu svega toga piše tako hladno, tako blago, tako obzirno, da bude nemoguće u suštini onoj istoj vlasti, koja tako postupa, zapljeniti jedan članak!

Odsle ne će ustati tužbom ili utokom same onaj koji misli, da je u svom pravu povjeren, nego će ustati svaki petljanc, koji ima razlega da drugoga drži sbeši sličnim, u stalnoj nadi da će uspeti mu koliko on bio na strani krvine. To činjenje dokazuju.

Naši protivnici ne će da se muče; ne će da se iztaknu u radu za svoj narod, da mogu pokazati što su dobro učinili i postigli, pa da onda traže, da ih narod diže, da im dade upravu u ruke, da ih stavi na uživene položaje. Ne, Danas protivnici ne imaju u ustini druge rječi nego:

„vlado pomozi, vlado raspusti tu i tu občinu, daj nam je milostivo u ruke“. U tim moljakačnjim prednjači zemaljski odbor; a sliede ga utvaraška i demokratska stranka. Ne pozvat se na rad, na trud, na vlastite zasluge za dobra učinjenja narodu, nego se samo oslonit na vlasti, da se uzmognе lagodno živjet na polozajem stečenim bez muke, bez truda, bez ljubavi, volje i sposobnosti, da se što dobra narodu učini. To je ideal naših protivnika.

Zemaljski odbor, kad bi što se tiče uprave, sposobnosti, dobre volje i rada na korist, naše zemlje i naših občina, bio na visini svoje zaštice, ne bi trebalo, da on najmoćniji automatski faktor, onake odluke izdaje prama prava-

vaškim občinam da ih sruši, i da moljaka kao prošas od vlade raspusti sad jedne sad druge občine! Zemaljski odbor je danas zadnje utičešte propale hrvatske stranke, koja je izgubila svako dostojanstvo i svaki ugled, koja se njega hvata i drži kao pijan plota.

Jednom izgubljeno svako dostojanstvo svaki ugled, dolazi se do toga, da će su došli naši protivnici. Ne stide se ničesa, ni najsmotnije, ni najpodljevi stvari.

Se razsudom mješovitog povjerenstva pozbaviti ćemo se možda drugi put.

Najnovije ratovanje.

Poznato je, da se od nekoliko godina države sve to više naoružavaju i da radi toga upadaju u sve veće troškove i to ide tako daleko, da se kraja ne može predviđati. Naoružaje se jedna država, to isto čini i druga, pak treća itd., dok opet one prva ne uvidi, da mora udvostručiti svoje sile i tako to ide u bezkonačnost.

Englezka je već odavnina postavila načelo, da njezina vojna snaga na moru mora biti toliko, da može odoljeti navalama svih ukupnih slučajnih neprijateljskih velevlasti, pak je ona i počela onim silnim novim bojnim ladjama, koje su po sebi tvrdjave, ali i nemani, koje prožidaju na stotine hiljada miliona. Za Englezku došla je Njemačka, Francuzka, Italija i evo Austrija.

Sada će se ravnavjesje iznova poremetiti, te će Englezka, da to ravnavjesje snage povratiti, opet početi novim gradnjom. Za njom će onda drugi.

I eto u tom sastoji najnovije ratovanje, a neviđenje je, da svi ratni ministri govore o naoružavanju kao potreboj nuždi, da se uzdrži mir.

Nu što će mir, koji izcrpljuje snage naroda? Što će mir, koji zobje cielu prištendju država i uvaljiva ih u ogromne dugove, koji se redovitim putem, običnim porezom, ne mogu izplaćavati?

Da ovako dalje ne može ići to već počimlju uvidjati i državni, pa govore i smiju o mjerama, koje bi se morale uvesti, da se naoružanje ograniči. Nu od toga neće biti ništa, a ne će biti ništa samo zato, jer Englezka hoće, da ostane gospodaricom na moru bez ikakvih takmica, jer tu je izvor njezine snage, bogatstva i veličine.

Neki dan je o tom englezki ministar Grey progovorio otvoreno i svjedočio: on je u kratko rečao, da oni, Englez, moraju biti snažni i da oni nisu krivi, ako ih druge velevlasti sile na uvek nova naoružavanja.

Nego da je i još jednu istinu rekao, uslijed koje ministri drugih naroda ne mogu nego samo misliti na užas svojih država.

Ministar englezki je saglasio, da naoružavanju ne će se učiniti kraj ratom, kako neki misle, a da Englezka teret svojih namesta nije još navalila na manje poreznike, kako je to slučaj kod drugih država. Englezka će dakle lasno podnjeti i još veće troškove za sve to jače naoružavanje, dok će druge države, ako budu slično danasnjim putem nači se pred nemogućnosti, da terete uzdrže.

Biva naoružavanje drugih sili Englezku na još veće naoružavanje, ali to neće biti na nesreću Englezke, nego onih država, koje te terete neće moći podnjeti.

Jer bude li europskog rata, što je skoro nemoguće, biti će užasni bankrota, ne bude li rata biti će također užasno, jer će državljani podnjeti silnim tercima države.

U jednom i drugom slučaju trpe narodni, a u svakom Englezka ostaje gospodaricom sveta. I to je njezino najnovije ratovanje u Evropi.

Jubileum sjedinjenja Italije.

Italija slavi uz veliko slavlje jubilej svog narodnog ujedinjenja i političkog preporoda. Upravo ište pedeseta godina od onih časova

kad se nakon gorkih kušnja, težkog izkustva i boja, izpuniše smjeli nade i težnje najboljih sinova ciele Italije, koja je bila razkomadana u male čestice, a pod vladarima tudi krv.

Evo pedesetgodisnjica dana, u kojem je Viktor Emanuel II., kralj Sardinije, po priključenju Parme, Modene, Toskane, Napulja, Sicilije i crkvene države, te po zaposjednju Lombardije, dobio naslov kralja. Dao mu ga sa velikim odusjevljenjem parlament u Turinu „po milosti božjoj i volji naroda“.

Pedeset godina, malen je to broj u životu naroda. Jedva je porasla trava na grobovima posljednjih junaka, palih u boru za slobodu i jedinstvo naroda, a još je toli živa i jasna jeka težkih i pogibeljnih događaja, koji su puni slave, te koji su pospješili postanak ujedinjenog kraljevstva talijanskog. No još nisu potlačene disonance revolucionarnog vrijeđanja, još ne zacieli rane, zadane susjedima.

Zato je to kratko vrijeme, Italiji povjeste vremena; epoka je silnog i svestranog razvoja državnog, koji u početku nije toliko postojao na vlastitim silama, koliko u sretnim okolnostima, napravio drugim državama.

Razumljiva je dakle težnja talijanskog naroda ovu godinu osobito proslaviti, jer s njome svršava prvo polustoljeće samostalnog rada, jer želi, da pokažu pred cijelim svjetom svoje pravne i moralne zastupstva, dosta da se je tu vidjelo zastupano sve što je boljega i odabranoga u našoj pokrajini.

Sprovod bio je sijajan, saučesne veliko, sačestovanje izvanredno brojno. Iz varoši, iz okolice, iz daljih strana mnogi površi i količine, iako pojedinci i kao odaslanstva, da se pridruže tužnoj povoci sprovoda i da tako izkažu posljednju počast nezaboravnom pokojniku.

Na dugo bismo išli, kad bismo napomenuli pojedina zastupstva, dosta da je, da se je tu vidjelo zastupano sve što je boljega i odabranoga u našoj pokrajini.

Na groblju nad liesom progovorio je najprije obč. načelnik g. Novaković. Govorio je s osjećajem i iztakao sve vrline i zasluge milog pokojnika. Govor je bio pomjivo saslušan i završen občin odazivom na poklik: Slava!

Za gosp. načelnikom govorio je Dr. Frane Dulibić, kada dan odaslanstva Šibenskog „Hrvatskog Sokola“. Njegov govor glasio je ovako: „Tužni zbor! Hrvatska otačina tužuje nad otvorenim grobom dičnoga sina, žargod rođoljuba, uzor-značajnika Nike Dapara! Od najmlajih dana do duboke starosti Niko Dapar stajao je u prvim redovima u borbi za narodna prava. Zatočnik odusjevljen, nepokolebitiv, neumoran radisa na pojtu javne djelatnosti i uprave. Njegove riedke vrline, istinski osjećaj ljubavi prama domovini i narodu, podpuno poznatstvo narodnih prilika, duboku pronačestnost, a nadasve svetlost njegova značaja hrvatski je narod visoko cijenio i odabrao ga svojim vodjom, načelnikom, zastupnikom, otcem svojim.

I takav je bio Niko Diko Dapar prama svome narodu. Uvick prijazan, susretljiv, blag, uvick spravan da pruži pomoćnicu ruku, spravan da svjetom i djelom samo dobro učini. Njegove riedke vrline, istinski osjećaj ljubavi prama domovini i narodu, podpuno poznatstvo narodnih prilika, duboku pronačestnost, a nadasve svetlost njegova značaja hrvatski je narod visoko cijenio i odabrao ga svojim vodjom, načelnikom, zastupnikom, otcem svojim prigodi da se odlikuje i privi dozove.

Hrvatski Sokol u Šibeniku na osobit način žali i oplakuje smrt prezasluženog rođoljuba, svog milog kuma Nike Dapara, koji se je onom ljubomiruću, što mu je svedj bila prirodjena, odmah odazvao molbi Šibenskih sokolova, da sa svojom milostivom gospodjom kumuje pri posveti barjaka.

U ime Hrvatskog Sokola u Šibeniku razstajem se s Tobom, dičnim rođoljubom, na ovom tužnom pragu! Dok bude Hrvatski Sokol u Šibeniku, vazda će harnošću i poštovanjem čuvati Tvoju milu uspomenu. Tebi, svome milom kumu, Šibenski sokolovi kliču: „Slava, Slava, Slava!“

I ponovni obči poklik „Slava“ odjekne krajem, a sa groblja razidje se znanci, prijatelji i štovatelji čestitog pokojnika, da u srcu svome goji svedjeru uspomenu njegovu.

Slava Nikoli vitezu Daparu!

Upit

zast. dra. Dulibića i drugova ua Njegovu Preuzvišenost gosp. ministra trgovine o uzpostavljenju direktnog telegrafičnog spaja između Šibenika i Trsta.

(Prikazan u sjednici 10. veljače 1911. car. vjeća).

Dok gradovi za promet i trgovinu manje važni posjeduju odavna direktnu telegrafičnu svezu sa Trstom, Šibenska luka, uza svu potrebu, sva nastojanja i molbe, nije mogla da takav za razvitak trgovine i prometa toli nuždan spoj postigne.

Da se uz mogne valjano prosuditi od količike je potrebe i kolikvu vrijednost direktni telegrafični spoj sa Trstom ima Šibenik, za trgovinu i promet uobiće kao i za plovidbu napose, dosta je, ako se uoči, da je Šibenik odmah poslie Trsta najveća izvozna luka ove države.

Iz uredovnih statističkih podataka, koji su sadržani u tablicama priloženim vladinoj zakonskoj osnovi gledaju pogodbe između vlade i parobrodarskog društva „Dalmatia“ (Br. 1091 priloga stenogr. zapis, zast. kuće XX. sjedjanje 1911., strana 28.), proizlazi, da je izvoz iz Šibenika po moru g. 1908. iznosio ništa manje nego 1.556.536 metričkih centi, što nijedna druga tuzemna luka — izuzam Trsta — nije niti približno dostigla.

Uz svu tu radosnu pojavu, uza sve zadovoljstvo, što se sa sviju stranu izlježe radi trgovackog i industrijalnog razvijanja grada Šibenika, čija občina broji do 30.000, a sam grad do 14.000 stanovnika, Šibenska je luka u svakom pogledu od vlade zapuštena, jer ne ima dobro uređenih obala, ne ima brzih parobrodarskih svez, ne ima svog lučkog poglavarstva, ne ima direktnih brojavnih sveze sa Trstom, ne ima toliko drugih ustanova i uredaba, koju su kadre, da promiču trgovinu i promet.

Nije treba da se ovdje potanko razloži, da nestošća direktne a potom hitre telegrafische sveze sa Trstom i preko Trsta sa trgovackim središnjim težko štetuje trgovinu i promet i sprečava daljni uspešni razvitak Šibenika. Čudnovalo je stoga, da u davašnje doba, kad se moramo tužiti radi pasivnosti trgovacke bilance monarhije, ne poduzimaju se nikakva mjeru u svrhu promicanja trgovine, ne pružaju se nikakva pomoć ondje, gdje inače postoje svi uvjeti za daljnji razvitak našeg izvoza.

Ipak direktni telegrafični spoj između Šibenika i Trsta ne bi zapao državi niti novčiću više. Postoji već kabel između Šibenika i Pole, ali se isti upotrebljava izključivo za transmisiju brojavka iz Bosne preko Šibenika. Nu i bez obzira na to, mogla bi se sasvim dobro upotrijebiti jedna od onih linija, koje već postoje između Šibenika i Zadra, za direktni telegrafični saobraćaj između Šibenika i Trsta preko Zadra, a da se tim ne bi štetovalo bitnim interesima drugih mjeseta.

Na temelju svega toga dužni su podpisani postavili ovaj upit:

Jeli Vaša Preuzvišenost sklona, da izdade potrebite odredbe, da se što prvo uzpostavi direktni telegrafični spoj između Šibenika i Trsta u interesu trgovine i prometa?

HRVATI! KUPUJTE Ž.GICE „SV. ĆIRIRA I METODA!“

Budući nadzornik za ribarstvo.

Nakon punih 16 godina nadzornovanja, radi bolesti g. ribarski nadzornik za ribarstvo kod Pomorske vlade, Petar Lorini, zatražio je umirovljenje. Ne čemo danas, da iztičemo niti zasluge, a opet ni pomjankanje ovoga čovjeka za podignutu našeg ribarstva, već čemo samo napomenuti, da smo se mi od njega puno nadali, i da nije tim nadama odgovorio. Tomu je valjda doprinelo neto i naš buvokatski sustav, kojemu se je iša nastupal službe Lorini bacio sasvim u naručaj, da samo po njegovoj shemi.

Tko bi imao biti zamjenikom g. Lorinu? Razni su glasovi o tome, a razna su i mnenja. Jedni su, da re ovo važno mjesto opet daje jednom praktičnjaku, a drugi, da se, kako je ušlo u običaj, povjeri jednom pravniku.

Nama se čini, da su i jedni i drugi na krovome putu.

Svaki onaj, koji se ozbiljno bavi proučavanjem naših ribarskih prilika mora da zna, da se naše ribarstvo, pa s koso ka strane mi uzelji, nalazi u veoma kritičnim prilikama. Mi opažamo, da količinsko, tolično ljetno ribanje godimice i danomicu nadzire, tako da smo uslovljeni ovome posvetiti osobitu brigu.

Do danas cijelokupni rad pomorske vlade, odnosno g. nadzornika za ribarstvo, ciljao je

na to, da se što moguće više eksploitiše naše more, izim jedine zabrane, a i ovo netemljito gledaju ribanja gavuna-menula gira, (Smarsi alcedo).

U ovu svrhu osnovane su i neke nepotrebne ribarske zadruge. U jednu rieč, išlo se je zatim, da svak postane ribar, pak i onaj, koji to ne može ni dorastao. Radeti u ovom smjeru, zaboravilo se je na drugu mnogo i mnogo važniju stvar, a to je proučavanje našeg mora, ne u strogu smislu rieči, već samo onoga, što se na ribarstvo odnosi. Danas kako smo gori naveli, opažaju se velike razlike pri ljetnom i zimskom ribanju, bilo gledajući kvalitetu bilo gledajući strelu, nego li je to bilo nazad 15—20 godina, pa to svakog onoga, koji ozbiljno proučava naše ribarske, prilike baca u zaborinu.

Istina je, da je more bogata njiva, koju niti oremo, niti kopamo, a ipak nam plodi, ali je istina i to, da se svemu jedan dan dođe na kraj, pa tako i povijest ribarstva nas uči, da mi moramo našemu moru posvetiti osobitu brigu, ako ne želimo, da nas jedan dan, koji se postepeno i rekbi ne pozaplijivo primiče, zateče nenadnja. S ovog razloga mi moramo da promjenimo pravac našeg rada na ribarskom polju i da predamo kormilo u ruke čovjeku, koji će proučavajući faunu i floru naše mora udariti nam pravac novom djejovanju. Ne mislimo ovim, da se ono što je do danas dobra učinjeno zabaci. Mi želimo, da se stročno-znanstvena spremi spoji sa praktičnom. Za uspjeh smo tada sjeđurni. S ovog razloga, ako želimo izbjegći katastrofu, koja nam se, kako rekoso, kao neopažena primiče, mi moramo mjesto ribarskog nadzornika dati čovjeku, koji je znanstveno izobrazjen i koji je proučio, ili barem imao temeljne nade da će proučiti dobro faunu i floru naše mora onoliko, koliko je po razvoju ribarstva nužno, te udariti nove temelje i nov pravac kojim će nam biti krenuti i raditi.

Baciti se pak sasvim u teoriju ne stoji, te se mora už uok ovom čovjeku postaviti i dovoljan broj praktičnih ljudi, koji će mu biti pomagači i donosici onog materijala, koji mu treba, i da ga on temeljito sa znanstvene strane prouči.

Čast svaka pravnica, ali nama se čini, da se naše more danas ne kupuje, ni ne prodaje, da se na njemu niti radi njego ne vode nikakove parnice, a ako kod pojedinaca radi privatnog posjeda ima parbe, to opet nije pozvan ribarski nadzornik, da ih rieši, jer i ovako i onako riešavaju se pri zadnjoj molbi na Vrhovnom sudu, te stoga pravniku u koliko mu fali stročno-znanstvena ribarska spremi, ko ribarskom nadzorniku ne može da bude mjesto.

Pričatim pomoćnicima stročno-znanstveno izobrazbenog ribarskog nadzornika, nazovimo ga tako, osim drugoga imao bi biti zadatak, da prouče prilike ribara i sadanje načine ribanja, te danas obstojeće zabrane i da sve to bude osnovano na znanstvenoj bazi i da ima vrednosti i sa praktične strane, jer, a vara se tako misli drugačije, većina današnjih zabrana, koja je slabo opravданa, bilo sa znanstvene, bilo sa praktične strane.

S ovog razloga i novi ribarski zakon, koji ima doći pred parlament, ne bi imao biti glasovan sve do sile, dok se temeljito svaka ne prouči, a to će se moći postignuti, kao i sve što smo naveli, samo onda, ako se odio ribarski na pomorskoj vladi temeljito i korenito preuredi; ne pazeći na osobe, ni na preporuke, već ako se bude tražilo najposobnije.

Kako je do danas išlo, išlo je zlo, a to zlo, dok smo još na vrije, moramo popraviti.

Kako je u Istri.

Njemački delegat dr. Grabmayer, kazao je nedavno u delegacijama, kako Talijani u Istri nepravedno postupaju spram svojih suzumjaka Hrvata. Talijani u Istri, premda u manjini, pružaju žalostan primjer svoje narodne prejemanosti. U istarskom zemaljskom saboru i na školskom polju, a mi dodajemo i na svim ostalim kulturnim pogodbama zapostavljeni su Hrvati i Slovenci. Talijani, da će morati Slavenima u Primorju dati ona prava, koja im po zakonu idu. Tako je od prilike govorio delegat dr. Grabmayer.

Ove pravedne rieči izrečene po članu onoga naroda, koji nama Hrvatima nije ni najmanje sklon, proizvele su i čitavom Primorju, a osobito u našoj Istri dubok dojam. Te su održive rieči Talijane, vanredno uperele. Oni se uzvрpoljili, a njihovi kaponje, udarili u novinama na Hrvate da obrane svoj i svojih pristaša postupak protiv Hrvata.

Premre tomu stvari se nalaze u istom stanju kao i prije Grabmayerovog govoru. Zaslijepljena talijanska gospoda ne će da čuju o kakvoj ravnnopravnosti, oni hoće da vladaju i

to sami, bez slavenske kontrole. Hrvatske gospodine nemaju ni danas još odobrenih proračuna, a sva je prilika, da ih tako brzo neće ni dobiti. Hrvatske molbe za ustanovljenje i slovenskih škola leže još uvek u ladicu talijanskog prisjednika u Poreču, a sva je prilika, da će još dugo vremena ležati tamno neřešene. Jedno je se ipak postiglo: istarsko je pitanje prešlo između granice naše pokrajine i nametnuto se višim i odlučujućim krugovim. Ti su krugovi danas pruženi, da se tim pitanjem bave. Oni ga više ne mogu skinuti s dnevnog reda. Hoće li se pak to pitanje rješiti povoljno ili nepovoljno po nas Hrvate, ovisiće o našoj ustrojnosti, o našoj snazi, odnosno pomoći, koju će nam na vrije pružiti ostala naša hrvatska braća.

Natrag par godina, Talijani pruženi su silom prilika, morali su pristati na nekakav sporazum s Hrvatima. Glavne točke toga sporazuma postale zakonom, pa je svak očekivao, da će se i izvršiti. Kad tamo, Talijani preuzele zakone i pravila što su ih sami odobrili, te se postavile na stanovište nekianja Hrvata i njihovih prava. No svak pametač uvidja, da prije ili kasnije, sankcionirani će zakoni morati da stupe u krestop. To znaju Talijani, ali ipak ne popuštaju, već će se iz svih sile trse, kako bi rješenjem toga pitanja što duže otegili. A zašto to čine?

Po zakonu zemlja bi moralu preuzeti pod svoju upravu sve škole, što ih uzdržava naša družba sv. Ćirila i Metoda za Istru. Većina tih škola nalazi se u imjesticama, što ih Talijani odavna svajaju za sebe. Ta su mesta: Pula, Cres, Mali i Veliki Lošinj, okolica Labina, okolica Poreča, Pule itd. Te škole Talijani traže u oku i oni jedva čekaju, da ih nestane. Oni su u svoje doba javno govorili, da ih naša družba ne zabrije. Oni da poznaju Hrvate, koji planu kao slama, da onda na jednom utrnu u njima svaki zanos i oduševljenje. Tako će se, oni mišljaju, dogoditi i sa držicom. Hrvatski je narod malen, on imade mnogo drugih potreba, pa će mu u brzo dodjivati davati novac za držicu. No u tom su se prevarili. Hvala požrtvovnosti našega naroda, družba sv. Ćirila i Metoda za Istru napreduje od godine do godine sve to više. Družba napreduje, ali ipak ne toliko, da bi mogla udovoljavati svim prosvjetnim potrebama našega naroda u Istri. Imade još mnogo i to vanredno izloženih krajeva u Istri, gdje naš narod već godine i godine uzađa vapi za školom. U sadanjim prilikama naša družba ne može da te krajeve učiniti amu baš ništa. Samo u slučaju, kada bi barem jedan dio sadašnjih držičnih škola prešao pod upravu zemlje, družba bi tako razrećena mogla, da zadje u one tuže krajeve, gdje živi tolik naš zapušteni narod. Talijani to znaju, pa zato ne će, da se držica razreći barem do tada, dok u rečenim krajevima „Legi Nazionale“ ne izvrši svoje raznorodjujuće djelo. Time se čitavom hrvatskom narodu bez razlike stranaka i mlađenja nameće dužnost, da upravo u ovim časovima poradi za istarsku držicu, više nego li je to činio da sada. O hrvatstvu Istra danas već nitko ne sumnja; a i svakom, u koga sni oči zdrave jasno je, da je Istra Hrvatska zemlja. Njezin odnosa spram matere zemlje sve je drugo nego li je beznad; političke prilike u kojima žive istarski Hrvati, ako i nisu sjajne, ipak su takove, da ih pametan narod uz jakim pomoć svoje braće može iskoristiti na korist, na slavu i veličinu sveukupne hrvatske domovine. Ali zato treba da svi Hrvati imaju pred očima našu držicu, njezinu uživajušu svrhu i velike njezine potrebe, pa da se što češće sjete izdašnim doprinosima, koje će kao dobra ulaganja glavnica donijeti narodu već u dogledno vreme velike dobiti. Napred za Družbu!

Političke vesti.

Ratne pripreme u Japanu. Moskovski listovijavaju, da se Japan silno priprema na rat. Svaki dan idu čete u Daljin i Port Artur. Na čelježničkim razkrizima diže se vojarne. Kinezki radnici su odušteni, te njihovo mjesto zauzimaju japski vojnici. Japski činovnici od intendanture kupuju u sav mal blago i što privatnika. Skorih dana će iz Nagasakia biti odposlana još jedna divizija.

Ruske čete u Albaniji. Premda prema pisanu turskih novina, koje vrlo optimistički promatraju položaj u Albaniji, nema tobole nikakovih bojazni od ustanika, ipak se turske trupe sve više koncentriraju baš u Albaniji. Tako se sada doznaće od jedne vrlo dobro upućene strane, da će u najkraće vremenu stići u Solun ministar rata, da odavde poduje u Albaniju, gdje bi se imala koncentrirati vojska od neko 40 bataljuna.

I dok s jedne strane ove mjere rado prisipisu skorome putu sultanovu u Albaniju, tvrdi se opet s druge strane, da je nuždu izazvana četa izazvala nesigurni položaj u Albaniji. S pouzdane se strane doznaće i to da će u naškoj vremenu uslijediti poziv rezervista iz različitih malo — azijskih okružja.

Konferencija stranaka u Beču. Ministar predsjednik Bienerth, pregovarao je sa predstavnicima parlamentarne radne većine o programu rada zastupničke kuće, koji je bio predmetom konferencije stranaka vodja, jučer u utorku.

Bienerth je dementirao vести o raspustu komore. Istodobno govorio je o državnim nuždama, koje najprije trebaju, da budu rješene. Među tima u prvom redu je proračunski provizorij i zajam od 75 milijuna za saniranje finansijske. Barun Bienerth je osobito naglasio nuždu, da ovaj zajam bude što prije potvrđen, obzirom na sadanje povoljno stanje novčanoga tijela, jer da bi¹ bio rješenje moglo natići državi gubitaka.

U razpravi, koja se je razvila, kršćanski socijali i Poljaci odobrile vladine predloge, dočim njemački liberalci iznesuće neke prigovore. Končana odluka pasti će na konferenciju stranaka.

Doznaje se, da je u istoj konferenciiji ministar željeznički Glomibinski navajao, da je gojova osnova o lokalnim željeznicama, čija će gradnja stajati 231 milijun K.

Parlamentarni položaj u Austriji. Sada je već jasno, da podpuni proračun ne će biti gotov do konca ožujka, te da će biti potreban budgetni provizorij. Sada postoji namjera, da se predje preko vladine osnove, koja traži zajam od 76 milijuna, te da se potakne iz samog odbora predlog, da se posle Uzksra podnese novi zakon o zajmu. Ovo se čini kao tratenje vremena, jer napolakon nije osobito važno, na koji način da kuća dobri zakon. Sto se tiče obstrukcije socijalista i Čeha u vojnom odboru, to kršćanski socijali nisu voljni pred njima, uzmaknuti, niti dopustiti, da se povuče osnova o vojnoj kompaniji. Oni na mjeravaju, kako javlja njihovo glasilo „Austria“, žestoko se uzpostavljaju tomu odboru, te sve poduzeti, kako bi se vojna osnova rješila prije Uzksra. Ista odlučnost očekuje se od vlade, kojoj mora biti još više do toga stalo, da vojni odbor što prije riješi svoj posao.

Pitanje talijanskoga pravnoga fakulteta. Više listova iz Beča javlja, da su visoke bečke osobe upivali kod talijanskih zastupnika, da je bolje, da se pitanje talijanske pravne fakultete riješi nakon Uzksra. Ustanovljuje se, da to nije bio nitko drugi do ministra nastave Stürgh. Ali talijanski zastupnici odklunili su te predloge te su zatražili, da predsjednik zastupničke kuće stavi pitanje talijanske pravne fakultete na dnevni red odmah iz prve čitanja zakonske osnove o kontingenatu novaka.

Korak k miru naroda. Govor engleskog državnog tajnika Greya o savezu između Amerike i Engleske pobudio je veliku pažnju. Amerika i Engleska sporazumiše se, da neće nikada više ratovati nego će rješavati sve razmire obranjskim sudom. Londonske novine izljuču, da je ovo prvi orijaški korak k miru naroda.

Proslava stogodišnjice na Visu. Dne 13. ov. mј. čedno se obavila proslava stogodišnjice englesko-francuzko-talijanske pomorske bitke pod Visom. Vredno je spomenuti, da Engleska, Francuzka i Italija misle skupa dignuti spomenik na viškom engleskom groblju št. poginulim junacima u viškoj bitci god. 1811.

Iz hrvatskih zemalja.

Premiera Hatzeove opere „Povratak“ u Zagrebu ustanovljena je za utrak 21. o. mј. Najbolji dokaz kakav je interes u občinstvu za ovu operu jest taj, da su već sva mesta u nedjelji i ponedjeljak bila izkupljena.

Bosanski sabor svršio je razpravu o proračunu finansijske uprave, a po tom jednoglasno usvojio rezoluciju proračunskog odbora, među potonjenim jednu, kojom se vlasta pozivlje, neka podastre osnovu zakona glede normiranja uvjeta, uz koje se u buduće imajučinovici primati u bosansko-hercegovačku službu; zatim osnovu zakona glede revizije zemljarine i kućarine, kao i tecavarine prema načelu progresije; nadalje rezolucije glede poštenja duhanskih cijena kod uvoza makedonskoga duhana; zatim za poboljšanje kvalitete hercegovačkoga duhana, kao i glede namještanja muslimanskih radnika u tvornicama duhana. — Po tom je sabor uzeo u pretres poglavje „Unutrašnja uprava“.

Hrvatska opera u Dalmaciji. Već je sve uglavljeno, da će hrvatska opera iz Zagreba u proljetnoj sezoni gostovati u Sarajevu, Du-

brovniku, Splitu, a po svoj prilici i u Šibeniku. U Split će doći početkom svibnja i dat će samo 12 večeri. U repertoar su: U dolini (D' Albert), Oganj (Bersa), Povratak (Hatzo), Höfmanove priče (Offenbach), Madame Butterfy (Puccini), Suzanina tajna (Wolf-Ferrari), te opere: Slepni miš i Bebica, Eventualna i Thomasova Mignon. — U Sarajevu se je stavio odbor od najodličnijih ljestnosti (Hrvata, Muslimana i Srba), koji će se brinuti, da i sa materijalne strane ovo gostovanje uspije.

II. hrvatski svesokolski slet. Da ovaj slet u svakom pogledu što bolje uspije, odlučio je „Hrvatski Sokolski Savez“, da budu sva hrvatska sokolska družava pregledana i upućem po posebnim preglednicima, koje će odrediti savezni tehnički odbor. Pozivaju se stoga sva sokolska druživa, da u što kraćem roku jave „Savezu“, kada i na koje vrieme ih može savezni preglednik posjetiti.

Iz grada i okolice.

Gosp. Mika Katarivas diplomirani i koncesionirani učitelj plesa, poznat već kod nas i po cijeloj Dalmaciji, kani u ovom gradu otvoriti plesnu školu početkom travnja za njekoliko dana. Odje će se tečaj pouke obdržati, u svrhu, da ona pokusa sreću, ne bi li u Beču izposlobala barem dozvolu za predgradnju. Splitsko občinsko upraviteljstvo kani ovo pitanje doneti pred večer, da ono izreče odluku. S druge strane pak vele da će u svibnju biti podastri ministarstvu željeznicu svi projekti za željezničku prugu Split-Trogir i preporuča za to občinskou upraviteljstvu, da se pozuri — jer bi imao moglo biti prekasno.

Poglavar gradjevnog odsjeka u Splitu. Dosadašnji poglavar gradjevnog odsjeka kod kot. poglavarskoga u Splitu nadinž. A. Savo premješten je na namjesništvo, a na njegovo mjesto imenovan je nadinž. K. Musanić. Ovo je imenovanje popraćeno občim zadovoljstvom u Splitu, jer je g. Musanić poznat kao osoba svestrano i stručno obrazovana koja je i ovdje u Šibeniku bila obič cjenjena.

Propis za prolazanje kroz tjesnac Sv. Antuna kod Šibenika. Pomorska Vlada u Trstu razasla je ovu objavu, pomorcima na znanje i ravnanje:

1. Kao granica ovoga tjesnaca s obzirom na ova pravila ima se uzeti s jedne strane crt, koja spaja „Rt Jadrija“ sa svjetionikom „Ročin“, a s druge strane „Rt Turan“ sa svjetionikom „Paklena“.

2. Prometom kroz tjesnac Sv. Antuna ravnaju dve stanice, koje će davati dotične značaje. Unutrašnja stаница биće postavljena na tvrdjavi „Sv. Ane“ a izvanjska na tvrdjavi „Sv. Nikola“.

Prva označavaće brodovima, koji budu izlaziti, a druga brodovima, koji budu ulaziti, da li je tjesnac sloboden ili zatvoren. Znakovi su ovi:

„Slobodno!“ — danju: dve crne kuglje jedna iznad druge; noću: dve zelene svjetlosti jedna iznad druge.

„Zatvoreno!“ — danju: crveni čunj sa vrhom prema gore; noću: dve crvene svjetlosti jedna iznad druge.

3. Parni brodovi, koji budu veći od 200 i jedrenjače koje budu veće od 100 bruto tona, a tako i teglenja, koja od glave teglača do kraja zadnjega teglenog broda bude duža od 100 m., imaju za prolazak tjesnacem danju pokazivati međunarodnu zastavu „H“, a noću jednu crvenu svjetlost iznad biele svjetlosti.

Brodovi, koji budu izlazili, imaju da daju taj znak neposredno prije rješenja zadnjega užeta, a koji budu ulazili 5 do 15 časova prije nego li uđu u uše tjesnaca.

Odgovori li stаницa: „Slobodno!“ tad brodovi mogu proći tjesnacem.

Odgovori li stаницa: „Zatvoreno!“ ili ne počaže li nikav znak, brodovi moraće sa strane dotečati, dok stаницa ne podigne znak: „Slobodno!“

Brodovi i teglenja, gore naznačene veličine dotično dužine, budu li izvanjski u tjesnac prije nego li stаницa „Sv. Nikole“ bude pokazala znak „Slobodno!“, moraju se zaustaviti, čim stаницa podigne međunarodni znak „M. N.“ ili do potrebe upozori ih izpaljivši topni hitac.

4. Brodovi i teglenja, koji nemaju veličine dotično dužine, što je naznačena u 3 tona, smiju proći kroz tjesnac uvek i bez obzira na znakove stаницi; ali se moraju u svakom slučaju ukloniti izpred brodova, koji zavise od znakova stаницi, naročito moraju na ušćima tjesnaca paziti, da svima brodovima ostane slobodan prolazak neposredno kraj sjevernog zapadnoga bedema tvrdjave „Sv. Nikole“ kao i neposredno kraj „Rta Kriza“.

Brodovi, koji zavise od znakova stаницi, imaju pri izvodjenju kretanja obvezati one brodove, koji im se moraju ukloniti, živjukom ili glasom svoju kretaju i sa svoje strane moraju preuzeti zgodne mjeru, da se izbjegnu slučajni sukobi.

zdravstvenog ureda, obale, koja u današnjem stanju pruža ne samo najeklatantniji i najžalostniji prizor zapuštenosti, već je u svojoj trošnosti i slabosti grozno opasna. Pomorskoj je vlasti to za cilje vrlo dobro poznato, pa za to za svaku zahtjevnicu s dotičnim radnjama i za svaku posljedicu gradjanstvo će uvek smatrati nju odgovornom.

„Šibenska Glazba“ udarac će birani program na 25. t. m. na Blagovist, i to na mjestu, koje će se prama vremenu odrediti. **Gosp. Antun vitez Ströll**, pokrajinski školski nadzornik, imenovan je dvorskim savjetnikom. Na visokom odlikovanju „vrlo školskom starješini, osobitome prijatelju našeg grada, će isti.

U fond mjesnog kluba „stranke prava“ doprinješe, da počaste blagu uspomenu pok. Ivana Škarpe gg. Dr. Ante Dubličić K 4, Mate Drinović K 4. Plemenitim darovateljima, upravnim odbor najtoplje zahvaljuje.

Pokrajinske vesti.

Tramway Split-Trogir. Privatni konsorcij za gradnju ovog tramwaja ustupio je, kako smo već javili, sve svoje osnove i načrte splitskoj občini, u svrhu, da ona poluči sreću, ne bi li u Beču izposlobala barem dozvolu za predgradnju. Splitsko občinsko upraviteljstvo kani ovo pitanje doneti pred večer, da ono izreče odluku. S druge strane pak vele da će u svibnju biti podastri ministarstvu željeznicu svi projekti za željezničku prugu Split-Trogir i preporuča za to občinskom upraviteljstvu, da se pozuri — jer bi imao moglo biti prekasno.

Poglavar gradjevnog odsjeka u Splitu. Dosadašnji poglavar gradjevnog odsjeka kod kot. poglavarskoga u Splitu nadinž. A. Savo premješten je na namjesništvo, a na njegovo mjesto imenovan je nadinž. K. Musanić. Ovo je imenovanje popraćeno občim zadovoljstvom u Splitu, jer je g. Musanić poznat kao osoba svestrano i stručno obrazovana koja je i ovdje u Šibeniku bila obič cjenjena.

Propis za prolazanje kroz tjesnac Sv. Antuna kod Šibenika. Pomorska Vlada u Trstu razasla je ovu objavu, pomorcima na znanje i ravnanje:

1. Kao granica ovoga tjesnaca s obzirom na ova pravila ima se uzeti s jedne strane crt, koja spaja „Rt Jadrija“ sa svjetionikom „Ročin“, a s druge strane „Rt Turan“ sa svjetionikom „Paklena“.

2. Prometom kroz tjesnac Sv. Antuna ravnaju dve stanice, koje će davati dotične značaje. Unutrašnja stаница биće postavljena na tvrdjavi „Sv. Ane“ a izvanjska na tvrdjavi „Sv. Nikola“.

Prva označavaće brodovima, koji budu izlaziti, a druga brodovima, koji budu ulaziti, da li je tjesnac sloboden ili zatvoren. Znakovi su ovi:

„Slobodno!“ — danju: dve crne kuglje jedna iznad druge; noću: dve zelene svjetlosti jedna iznad druge.

„Zatvoreno!“ — danju: crveni čunj sa vrhom prema gore; noću: dve crvene svjetlosti jedna iznad druge.

3. Parni brodovi, koji budu veći od 200 i jedrenjače koje budu veće od 100 bruto tona, a tako i teglenja, koja od glave teglača do kraja zadnjega teglenog broda bude duža od 100 m., imaju za prolazak tjesnacem danju pokazivati međunarodnu zastavu „H“, a noću jednu crvenu svjetlost iznad biele svjetlosti.

Brodovi, koji budu izlazili, imaju da daju taj znak neposredno prije rješenja zadnjega užeta, a koji budu ulazili 5 do 15 časova prije nego li uđu u uše tjesnaca.

Odgovori li stаницa: „Slobodno!“ tad brodovi mogu proći tjesnacem.

Odgovori li stаницa: „Zatvoreno!“ ili ne počaže li nikav znak, brodovi moraće sa strane dotečati, dok stаницa ne podigne znak: „Slobodno!“

Brodovi i teglenja, gore naznačene veličine dotično dužine, što je naznačena u 3 tona, smiju proći kroz tjesnac uvek i bez obzira na znakove stаницi; ali se moraju u svakom slučaju ukloniti izpred brodova, koji zavise od znakova stаницi, naročito moraju na ušćima tjesnaca paziti, da svima brodovima ostane slobodan prolazak neposredno kraj sjevernog zapadnoga bedema tvrdjave „Sv. Nikole“ kao i neposredno kraj „Rta Kriza“.

Brodovi, koji zavise od znakova stаницi, imaju pri izvodjenju kretanja obvezati one brodove, koji im se moraju ukloniti, živjukom ili glasom svoju kretaju i sa svoje strane moraju preuzeti zgodne mjeru, da se izbjegnu slučajni sukobi.

5. Za redovito obavljanje službe znakovna na stanicu država ne uzimaju se nikakve odgovornosti. Voditelji brodova ostaju dakle usprkos ovome prometnome uređenju sami odgovorni za postjedice, koje nastanu zbog toga što bude propuštena potrebita opreznost pri prolasku kroz tjesnac.

6. Prestupci protiv ovoga propusta, ukoliko ne budu potpadali pod kazneni postupak, kažnici se po ministarskoj naredbi od 30. septembra 1857. (D. Z. L. br. 198) novčanom globom do 200 K ili zatvorenim od 6 sati do 14 dana.

7. Ovaj propis stupa na snagu 1. juna o. g.

Razne vesti.

ZJENSKA GLAVA.

Napredak i naobrazba dovela je čovjeka do toga, da je u svem što radi — jednostavan.

Nema viši onih komplikacija u nošnji ni ženskoj ni muškoj. Naše spremnosti opisivati će se u stoljeću unaprijed, kao uspjele i zgodne, a najlepši dokaz će biti to, što će, ako se ne prevarim, potomstvo od potomstva hvaliti i nositi dotjeranu našu nošnju. Evo! Nije li šešir „mode de Paris“ elegantan i praktičan?

Nije tome dugo, kad se sa još tri prijateljice uputih u kazalište, da vidim razbojnički komad „Mladi Medard“ umjetnika Schnitzlera.

Premda nesam bio samoubilački razpoložen, dosadivale me te prijateljice i povedeli ih u kazalište. Pol sata smo se još prepričali pred kazalištem, hoćemo li u ložu, balkon, parter... Odličnu u parter i jedva došli u vestibul. Kod blagajne sam saznao, da je sve razprodano, te da je još samo jedna loža u drugom spratu slobodna. Kupio sam je i sretni se i to, dodjnosno na mjesto. Moje tri leipe prijateljice zauzele cijelo pročelje lože, a ja sam ostao za njima. Bilo bi to sve u redu, da te ti ljepotice nisu imale prelije šešire, a svaki je od njih bio tako velik, da nam je tjesno bilo.

Zapitah delikatno, hoće li skinuti šešire? „Zahvaljujemo, ne treba“ — odgovorše u zboru...

Njima nije bilo potrebno, no — meni neizmjerno.

Na posljedu nesam ni prava imao, da tražim, da te galerije raznolikosti poskiđaju, budući da su poradi toga i došle, da pokazuju svoj ukus. Razumije se, da su zahtjevi žene po ukusu, a ne po mogućnosti i potrebi.

Rekoće mi napokon, da je to nemoguće sada, jer bi trebalo frizuru promjeniti, a to bi preduzgo trajalo. Svakako bi prije ostavile kazalište i „Mladog Medarda“, nego mene udovljile.

U to se i zastor digne. Vidio nesam ništa, osim silnih ovih šešira. Pera, igle, igle, pera...

Kroz četvrt sata točno sam znao, koja ima kakvi šešir, znao sam dapače na pamet nabrojite sve one igračke i — dosta mi je bilo.

Pokušaj stajati na prstima, dizao sam glavu u vis, znojio se od muke — sve u ludo. Ništa drugo do — igle, perje, perje, igle...

Svršio je prvi ili treći prizor ili čin — ne znam, a ja zamolih moje prijateljice, da se prati radilne glavobolje udaljim, te da ču po njih doći.

Pošao sam na večeru, a kad sam se okolo 12. ure vraćao — sjedle moje tri gracie i plakaju nad sudinom „Mladog Medarda“ nad žalostnim svršetkom cijelog personala, kojeg je autor, dokle sam sa spokojno večeras, nemilosrdno postriješao.

Pošao sam na večeru, a kad sam se okolo 12. ure vraćao — sjedle moje tri gracie i plakaju nad sudinom „Mladog Medarda“ nad žalostnim svršetkom cijelog personala, kojeg je autor, dokle sam sa spokojno večeras, nemilosrdno postriješao.

Prije toga, da se uvede u pozornicu, znao sam da je uveden u pozornicu.

Novouredjena

JAVNA ZAHVALA.

Svima onima, koji su u tužnoj prigodi gubitka našeg neprezajljivog i nezaboravnog

Nikole Dapara

čestili na svakom načinu njegovu uspomenu izrazom ljubavi i tuge te su tražili, da daju utjehe velikoj žalosti mojoj i rodbine iz svega srca izrazujem najsrđaniju zahvalnost.

BENKOVAC, 20. ožujka 1911.

Apolonija ud. Dapar za se i za rodbinu.

VELIKA ZLATARIJA Gi. PLANČIĆ Vis-STARIGRAD=Velaluka

Objava!

Zašto se ne obratite pri kupovanju vaših potreština ravno na tvrdku

Jaroslav Kocian

- Tkaonica i odpravnistvo -

Kronove u Met. (Česka).

koji zgotavlja i ima uviek na skladištu suknja za odela, zimske kapute i t. d. Zajamčeno boje. Kanafasa, platna, flanel, ubrusa, ručnika, jastuka, porke, šifona.

Ciene su najjedinstvne.

Naručbe preko 18 kruna šaljem franko.

Tražite uzorce.

Može se dobiti 30 do 40 m. odpadka 3 do 15 m. dugog za 18 K do 25 prema vrsti

- Od odpadaka se ne šalju uzorec. -

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kinесkih srebrarija

žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pecata.

Svake vrste rezbarije u kojoj mu draga kovinu.

Bogati ilustrirani cienik. Tvrnica stano cien.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

Novouredjena

Tvornica konopa Petra Kočića iz Splita

u Murtern - Kramina

- preporuča se gg. ribarima i trgovcima. -

Ciene umjerene, poslužba brza.

Zahtijevajte cigaretni papir

„JADRAN“

U korist siromašne hrvatske školske djece u Zadru

20% od čiste dobiti

Najfinija vrst — Elegantno opremljen

Skladište na veliko:

Hrvatska knjižarnica V. Gózsl - Zadar

8-30

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA :: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 180.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRAŇUJE I UPRAVLJA VREDNINE. DE-
VIZE SE PREUZIMLJU NAJKULANTNJE. IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

MJENJAČNICA

KUPUJE I-PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSIGURANJE PROTIV GUBITKA ŽRIEBANJA. REVIZIJA
SREĆAKA I VREDNOSTNIH PAPIRA-BEZPLAT-
NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

Velika tvornica tjestenine i mlinice za raznu hranu.

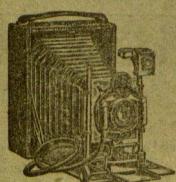
Pomoću najmodernejeg motora
proizvadja svake vrsti ovog je-
stiva od najboljeg mareljskog
griza kao i od dobrog i najfinijega
--- pšeničnoga brašna. ---

Tvrdka Ivan Šupuk i brat Šibenik

Knjижara i papirnica Jvana Grimanića - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, taljanskih i francuzskih knjiga, romana, slovnica, rječnika, onda pisacih sprava, trgovачkih knjiga, uredovnog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve hrvatske i strane časopise uz originalnu cijenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću — Velika zaliha svakovrtnih teplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti leća u svim gradnjama.

Vanjske narudbe obavljaju kretom pošte.

Skladište fotografiskih aparatih i svih roznogrenih potrebitina. — Preuzimlje narudbe
svakovrtnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih
šivacačih strojeva „Singer“ najnovijih sistema.

Velika tvornica voštanih svieća na paru Vladimir Kulić - Šibenik

Preporuča svoje proizvode p. n. gg. župnicima, crkovinarstvima
i bratovštinama.

Nagradjena prvorazrednom diplomom i zlatnom medaljom
na rimsкоj izložbi poljodjeljstva i obrtnih proizvoda.

Hrvati! Pomozite „Družbu sv. Ćirila i Metoda“!

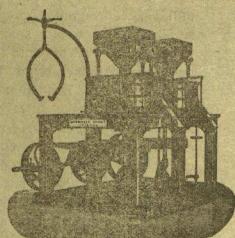
TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA - ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA) -

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima.
Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama.
Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste.
Ciene su vrlo umjerene, te domaći potrošiocici ne će
imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe.
se izvana.

— NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. —

Najbolje žitne mlinove,

uljarske strojeve, motore, gospodarske
strojeve u najboljoj izradi i najjeftinije
izvedbi, odgovarajuće svakom tlu, pod-
pune opreme za obrtničku i industrijsku
poduzeća postavlja i prodaje najjeftinije
i najbolje

TEHNIČKA POSLOVNICA EMANUEL I OSKAR KRAUS TRST, Via San Nicolo 2/c.

Tražite proračune i cienike badava.
Dopisivanje hrvatski, taljanski, njemački i slovenski.

HRVATSKA TISKARA

(Dr. KRSTELJ i drug - ŠIBENIK)
IZRADUJE SVE TISKARSKE PO-
SLOVE VRLO UKUSNO, A UZ NAJ-
UMJERENIJE CIENE.